

Sotsiaalhoolekande seaduse, sotsiaalseadustiku üldosa seaduse ja väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise seadus

§ 1. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 47 lõike 3³ punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) on vajalik hooldusteenusel saavale isikule hügieenitoimingute tegemise tagamiseks, välja arvatud ühekordseks individuaalseks kasutamiseks mõeldud abivahend;“;

2) paragrahvi 50 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Isiku omaosalus võib olla väiksem kui käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud summa järgmistel juhtudel:

- 1) kuupõhise limiidi alusel võimaldatavad enesehoolde- ja kaitseabivahendid;
- 2) abivahendid, mida võimaldatakse koguseliselt piirhinna ulatuses kalendriaasta jooksul;
- 3) abivahendi üürimine.“;

3) seaduse 3. peatükki täiendatakse 7³. jaoga järgmises sõnastuses:

„7³. jagu

Viipekeele kaugtõlketeenus ja kirjutustõlketeenus

§ 130¹². Viipekeele kaugtõlketeenuse ja kirjutustõlketeenuse eesmärk

(1) Viipekeele kaugtõlketeenus on lühiajaline spetsiaalse tõlketeenuse rakenduse kaudu päeval ajal kuulumislangusega inimestele osutatav eesti viipekeele tõlketeenus, mille eesmärk on vähendada või kõrvaldada kuulumislangusest tingitud takistusi igapäevases suhtlemises.

(2) Kirjutustõlketeenus on kuulumislangusega inimestele osutatav tõlketeenus, mille eesmärk on vähendada või kõrvaldada kuulumislangusest tingitud takistusi igapäevases suhtlemises ja mille osutamise käigus edastab kirjutustõlk eestikeelse suulise kõne reaajas kirjalikus vormis.

§ 130¹³. Teenust saama õigustatud isikud

Õigus saada viipekeele kaugtõlketeenust ja kirjutustõlketeenust on isikul, kes vastab ühele järgmistest tingimustest:

- 1) tal on tuvastatud puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel kuulumisfunktsiooni kõrvalekalle (kuulmispuue);
- 2) tal on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime, mis on tingitud kuulumislangusest tulenevast tegutsemispiirangust;
- 3) tervishoiuvaldkonnas töötav spetsialist on tal tuvastanud kuulumislanguse.

§ 130¹⁴. Viipekeele kaugtõlketeenuse ja kirjutustõlketeenuse korraldamine ning saamine

- (1) Viipekeele kaugtõlketeenust ja kirjutustõlketeenust korraldab Sotsiaalkindlustusamet.
- (2) Viipekeele kaugtõlketeenuse saamiseks esitab isik Sotsiaalkindlustusametile taotluse.
- (3) Kirjutustõlketeenuse puhul võrdsustatakse taotlemine teenuseosutaja poole pöördumisega.
- (4) Kui isikul ei ole vähenenud töövõimet või puude raskusastet tuvastatud, tuleb teenuse saamiseks esitada tõend kuulumislanguse esinemise kohta.
- (5) Viipekeele kaugtõlketeenuse või kirjutustõlketeenuse osutajal on viipekeele kaugtõlketeenuse ja kirjutustõlketeenuse osutamiseks õigus töödelda teenust taotleja ja saava isiku isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, mis on vajalikud teenuse osutamiseks.
- (6) Viipekeele kaugtõlketeenus ja kirjutustõlketeenus määratakse Sotsiaalkindlustusameti toiminguga.

§ 130¹⁵. Viipekeele kaugtõlketeenus ja kirjutustõlketeenuse rahastamine

Viipekeele kaugtõlketeenust ja kirjutustõlketeenust rahastatakse riigieelarvest.“;

4) paragrahvi 131 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „perekonnal,“ tekstiosaga „kelle rahalised vahendid ei ole toimetuleku tagamiseks piisavad ja“;

5) paragrahvi 131 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Last, kes on saanud 18-aastaseks ja õpib põhikoolis, gümnaasiumis, kutseõppe tasemeõppes või Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava riigiasutuse täienduskoolituse kursusel ning kellel ei ole veel keskharidust, loetakse toimetulekutoetuse määramisel käesoleva paragrahvi lõike 5 tähenduses lapseks kuni selle õppeaasta lõpuni, kui ta saab 19-aastaseks, või täienduskoolituse kursuse lõppemiseni või õpilase kooli või täienduskoolituse kursuse nimekirjast väljaarvamiseni.“;

6) paragrahvi 132 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Taotluses märgib taotleja käesoleva seaduse § 131 lõigete 7 ja 8 järgi toimetulekutoetuse määramisel arvesse võetavate isikute nimed ja nende isikukoodi või sünniaja.“;

7) paragrahvi 132 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „vahel“ tekstiosaga „, ega lepingut, mis on sõlmitud äriühinguga, mille osanik, aktsionär või juhtorgani liige on käesoleva seaduse § 131 lõikes 7 või 8 nimetatud isik või taotleja ise“;

8) paragrahvi 132 lõige 6¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6¹) Kohaliku omavalitsuse üksus kontrollib riigi infosüsteemi kuuluvatest andmekogudest, kas taotlejale ja tema perekonnaliikmetele kuulub sõidukeid liiklusseaduse tähenduses ja kinnisasju, samuti kontrollib taotleja ja tema perekonnaliikmete osalust või kuulumist äriühingutesse, et teha selgeks taotleja ja tema perekonna varaline seis ning võimalus tagada toimetulekuks piisavad elatusvahendid.“;

9) paragrahvi 132 täiendatakse lõigetega 6²–6⁴ järgmises sõnastuses:

„(6²) Kui taotlejal ja tema perekonnaliikmetel on arveldus-, ettevõtlus- või hoiukontot, tuleb esitada taotleja ja tema perekonnaliikmete eelmise ja jooksva kuu sissetulekuid kajastavad kontoväljavõtted sissetulekute ja rahaliste vahendite väljaselgitamiseks.

(6³) Kui taotleja taotleb toimetulekutoetust rohkem kui kolmel korral ühe aasta jooksul ning taotlejal ja tema perekonnaliikmetel on arveldus-, ettevõtlus- või hoiukonto, tuleb esitada taotleja ja tema perekonnaliikmete eelmise ja jooksva kuu sissetulekuid ja väljaminekuid kajastavad kontoväljavõtted sissetulekute, rahaliste vahendite ja taotleja täiendava abivajaduse väljaselgitamiseks.

(6⁴) Taotleja ja tema perekonnaliikmete kogu varaline seis tuleb välja selgitada ja seda hinnata hiljemalt neljanda ühe aasta jooksul toimunud taotlemise korral.“;

10) paragrahvi 132 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Kui taotleja või tema perekonna liige viibib toimetulekutoetuse taotlemise kuul ajateenistuses, hüvitatakse tema eest vaid käesoleva seaduse § 133 lõikes 5 nimetatud eluasemekulud, välja arvatud käesoleva seaduse §g 133 lõike 5 punktis 1¹ nimetatud kulu, käesolevas jaos sätestatud tingimuste kohaselt.“;

11) paragrahvi 133 lõiget 2³ täiendatakse pärast sõna „tulu“ sõnadega „ja ettevõtluskontole kantud tulu“;

12) paragrahvi 133 lõike 6 esimeses lauses asendatakse sõnad „inimväärse äraelamise“ sõnadega „esmase toimetuleku“;

13) paragrahvi 133 lõike 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Üüri ei võeta toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse, kui üürijaks ja üürnikuks on käesoleva seaduse § 131 lõike 7 punktides 1 või 2 nimetatud isikud või kui üürijaks on äriühing, mille osanik, aktsionär või juhtorgani liige on taotleja ise või temaga abielus, registreeritud kooselus või abieluga sarnanevas suhtes olev isik või tema esimese ja teise astme alaneja või üleneja sugulane.“;

14) paragrahvi 133 lõike 9¹ punktis 2 asendatakse sõnad „ära kasutatud maksepuhkuse võimalus“ sõnadega „kasutatud maksepuhkuse saamise võimalust“;

15) paragrahvi 133 lõiget 9¹ täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) laenuga soetatud eluase on taotleja rahvastikuregistrijärgne elukoht.“;

16) paragrahvi 134 lõike 4 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 134 lõiget 4 täiendatakse punktidega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„10) toetuse taotlejal või toetust taotleva perekonna liikmel on esmavajaduseks mõeldud kulutused osaliselt või täielikult kaetud riigieelarvest samal eesmärgil rahastatava teenuse või toetusega;

11) taotleja perekonnaliikmeks olev laps elab toimetulekutoetuse taotlemise kuul kordamööda mõlema vanema juures.“;

18) paragrahvi 134 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Kui toimetulekutoetus makstakse välja sularahas, ümardatakse väljamakstav summa viie sendi täpsusega, taotleja kasuks.“;

19) paragrahvi 134 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonnaliige, kellele määratakse toimetulekutoetust eluasemekulude katmiseks, on kohustatud tagama nende tasumise ja seda ka tõendama.“;

20) paragrahvi 135 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Last, kes on saanud 18-aastaseks ja õpib põhikoolis, gümnaasiumis, kutseõppe tasemeõppes või Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava riigiasutuse täienduskoolituse kursusel ning kellel ei ole veel keskharidust, loetakse käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses lapseks kuni selle õppeaasta lõpuni, kui ta saab 19-aastaseks, või täienduskoolituse kursuse lõppemiseni või õpilase kooli või täienduskoolituse kursuse nimekirjast väljaarvamiseni.“;

21) paragrahvi 139³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pensionäritoetuse suuruse kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega.“;

22) paragrahvi 139³ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Pensionäritoetuse maksmise määr on pensioni määr, millest väiksema pensioni netosumma korral makstakse pensionäritoetust. Pensionäritoetuse maksmise määra arvutamisel võetakse aluseks täisarvuni ümardatud keskmise vanaduspensioni 1,2-kordne suurus, mille Statistikaamet on avaldanud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali kohta.

(1²) Pensionäritoetuse maksmise määra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega hiljemalt eelarveaasta 31. märtsil.“.

§ 2. Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmine

Sotsiaalseadustiku üldosa seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 38 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „tegemine“ tekstiosaga „, sealhulgas pensioniinfo avaldamine“;

2) paragrahvi 38 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) isikutele teabe andmine nendega seotud õiguste, kohustuste ja menetluste kohta.“;

3) paragrahvi 39 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) isiku üldandmed ning isiku surm, surnuks või teadmata kadunuks tunnistamise fakt, elamisloa ja -õiguse andmed, andmed eestkoste või hooldusõiguse kohta ning andmed Eesti Vabariiki saabumise ja sealt lahkumise kohta;“;

4) paragrahvi 39 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „kohta“ sõnadega „samuti pensioniks kogutud õigustest ülevaate saamiseks ning pensioni ja suuruse arvutamiseks ja prognoosimiseks“.

§ 3. Väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmine

Väärtpaberite registri pidamise seaduse § 7 lõige 3³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3³) Sotsiaalkindlustusametil on õigus saada pensioniregistri pidajalt pensionikonto ja selle omaniku andmeid pensioni suuruse arvutamiseks, isikute nõustamiseks ja pensionistatistika tegemiseks.“.

§ 4. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1–3, 21 ja 22 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 5, 6, 10, 11, 17, 18 ja 20 jõustuvad 2027. aasta 1. aprillil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus

(allkirjastatud digitaalselt)